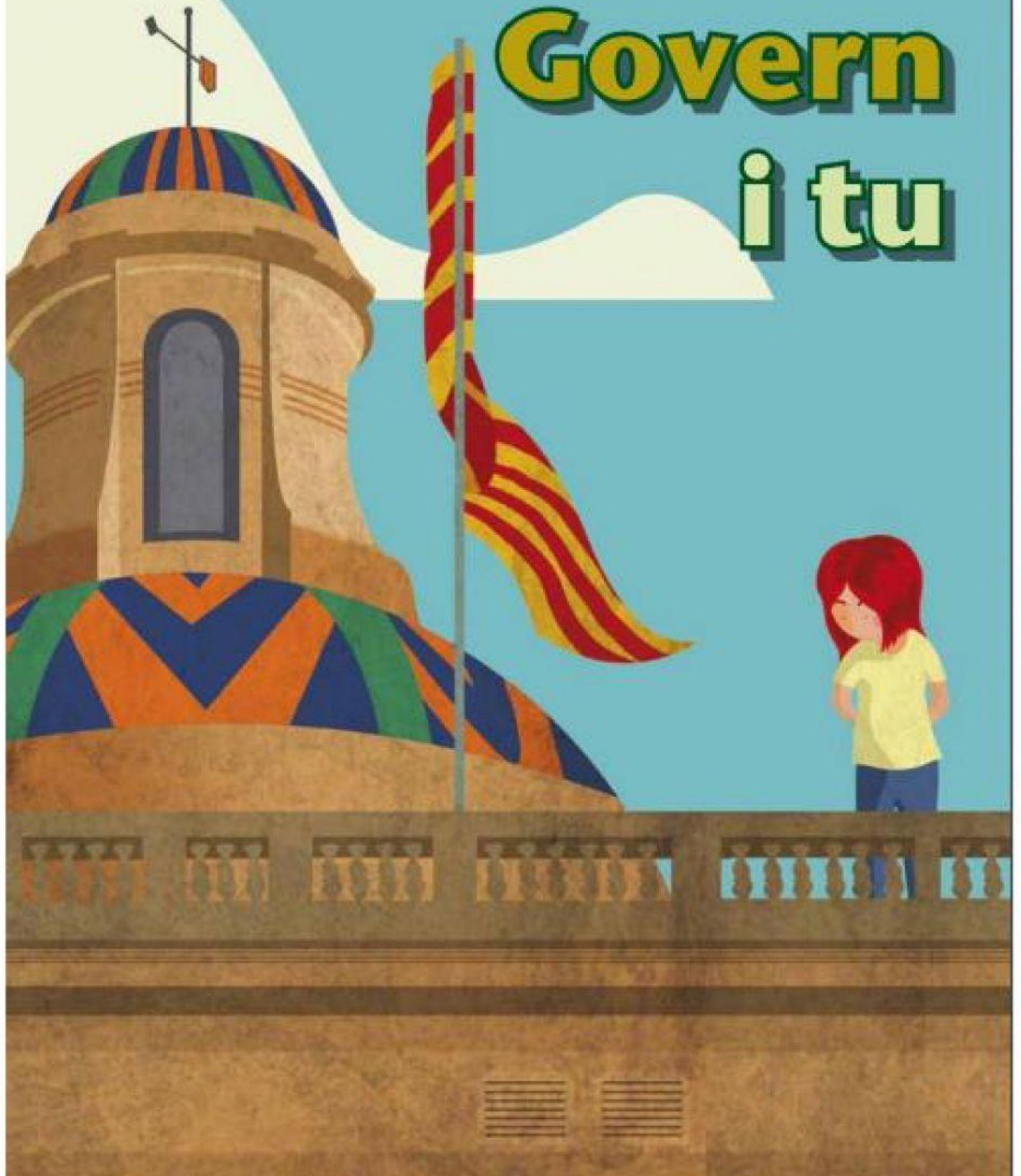

El nostre Govern i tu

La Generalitat de Catalunya:

És la institució més important de Catalunya i està formada pel Parlament, el president o la presidenta, el Govern, els governs locals i quatre institucions més. És qui fa, per exemple:

Els impostos:

Són els diners que tothom (la ciutadania i les empreses) ha de pagar als estats, comunitats autònomes i ajuntaments perquè després aquests puguin donar un conjunt de serveis (sense que els haguem de pagar directament i en puguem gaudir). Alguns d'aquests impostos els podeu veure quan us donen el tiquet o factura d'una compra (IVA), quan mireu el rebut dels serveis bàsics, com l'aigua, o quan les persones amb qui viviu fan, una vegada a l'any, la declaració de la renda (IRPF).

Activitat 2

Completeu el text següent, arrossegant les paraules:

factura	representants	impostos	normes
polítics	lleis	ciutadania	empreses

Per conviure a casa i a l'escola ha d'haver-hi unes . Igualment, per conviure els més de set milions i mig de persones que vivim a Catalunya també és important que hi hagi unes .

Com que no ens podem trobar totes les persones a la vegada per governar Catalunya escollim uns perquè fixin, entre altres coses, les lleis del nostre país.

Aquests representants són els , que gestionen els recursos econòmics que l'Administració ha recaptat gràcies als .

Els impostos que paga la i les serveixen perquè l'Administració pugui oferir serveis pels quals no hem de pagar directament (la salut, l'educació, el servei dels bombers, la recollida d'escombraries...).

Alguns llocs on podeu veure aquests impostos són: en el tiquet o de qualsevol compra (IVA) o en el rebut de l'aigua, de la llum, del gas o del telèfon.

Activitat 3

Arrossegueu les accions següents segons si heu de pagar (directament) per gaudir-les o no.

anar al metge	comprar una casa	agafar un llibre de la biblioteca	banyar-se a la platja i que estigui neta
participar a les festes del barri	gaudir dels jardins públics	comprar aliments	anar per una carretera local
que recullin les teves escombraries	agafar el transport públic	que t'ajudin els bombers	anar a l'escola

Coses i serveis pels quals NO heu de pagar

Coses i serveis pels quals heu de pagar

3. Història de la Generalitat de Catalunya

El nostre Govern i tu

Abans de començar a parlar de com és avui el Govern de Catalunya, coneguem una mica la història de la Generalitat de Catalunya (i, per tant, del Govern de Catalunya). És important que us adoneu què és el que fa que la Generalitat (i el Govern) pugui funcionar o no. Però podeu estar tranquils, jo us hi ajudaré.

LA GENERALITAT

- Vigent
- Vigent a l'exili
- Suprimida

Lluís Companys

Abans de seguir...

CONTINUA L'EIX CRONOLÒGIC

Activitat 5

Completeu el text següent, arrossegant les paraules:

Diada de Catalunya	dictadura franquista	Barcelona	autogovern
1359	2006	Estatut d'Autonomia	1979

El primer president de la Generalitat de Catalunya va ser nomenat l'any . La Generalitat va continuar sense interrupcions durant 355 anys, fins que l'11 de setembre de 1714 la ciutat de cau sota les tropes de Felip V; aquest últim fet és el que recordem, cada 11 de setembre, en la .

La Generalitat va tornar a funcionar el 1931 amb la II República, any en què es va signar el primer ; però aquest cop la seva vigència només va durar set anys; el motiu, la , d'ideologia feixista, que va suprimir les llibertats (va empresonar, castigar i condemnar a mort els defensors de la legalitat republicana, va prohibir l'ús del català i les reunions, les dones no podien obrir un compte bancari ni tenir passaport sense el permís del marit o del pare) i les institucions democràtiques (com els sindicats o la Generalitat).

El 1977 torna a haver-hi un règim democràtic.

Aquest fet permet recuperar l' de Catalunya i que l'any s'aprovi el segon Estatut d'Autonomia.

La Generalitat ja no serà interrompuda fins avui. L'any es va aprovar un nou Estatut d'Autonomia, que dona a Catalunya més capacitat de gestió.

5.1. Què és i quines funcions té el Govern?

El nostre Govern i tu

El Govern. Mira que surt vegades aquesta paraula a les notícies, però... què és el Govern? Ara us explicaré una mica què és i què fa. Espero que ho pugueu entendre, perquè és una institució molt important per al nostre dia a dia.

El Palau de la Generalitat

*El Consell de Garanties Estatutàries, el Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes i el Consell de l'Audiovisual de Catalunya.

El Govern és una de les institucions que formen la Generalitat de Catalunya; recordeu que les altres són: el Parlament, el president o la presidenta, els governs locals i quatre institucions més*.

El Govern és l'encarregat de decidir quines coses s'han de fer (on s'ha de construir una escola o un hospital, per on ha de passar una carretera, qui té dret a rebre ajudes econòmiques...) i quants diners es gastaran en cada cosa (elabora els pressupostos de la Generalitat).

Per aquest motiu, es diu que el Govern és el poder executiu, el que executa o fa les coses.

El Parlament, com a representant de la voluntat del poble de Catalunya, és l'encarregat de controlar i/o ajudar el Govern a aconseguir els seus objectius.

Activitat 8

Completeu les frases següents unint amb fletxes.

El Govern forma part de...

poder executiu.

El Govern és l'encarregat de

el Parlament de Catalunya (com a representant de tota la ciutadania).

Al Govern, també se l'anomena...

la Generalitat.

En els pressupostos es recull

quants diners es gastaran en cada cosa.

Qui controla i/o ajuda al Govern és...

decidir quines coses s'han de fer i quant costarà.

El Govern i el Parlament treballen de manera coordinada, però vigileu, que són dues coses ben diferents. Vegem-ne les diferències. En el Parlament hi ha representades totes les forces polítiques (i el Govern), que es dediquen a fer les lleis i a controlar i/o ajudar el Govern. El Govern està format per una part del Parlament i és qui executa o aplica les lleis.

A més, aquestes dues institucions són en dos llocs ben diferenciats: el Parlament és al Parc de la Ciutadella de Barcelona i el Govern és al Palau de la Generalitat, a la plaça de Sant Jaume de Barcelona.

El Palau de la Generalitat

El Parlament de Catalunya

Activitat 10

Completeu el text següent, arrossegant les paraules:

ajudar

totes

Parc de la Ciutadella

una part

plaça de Sant Jaume

aplicar

fer

El Parlament està format per les forces polítiques i s'encarrega de les lleis i controlar i/o el Govern. Està ubicat al de Barcelona. En canvi, el Govern està format per del Parlament; la seva funció és executar o les lleis. Està ubicat a la de Barcelona.

Activitat 11

Relacioneu la foto amb la institució:

Parlament de Catalunya

Palau de la Generalitat

5.3. Com s'escull el Govern de Catalunya?

El nostre Govern i tu

Però si és una institució tan important, com s'escull? El Govern de Catalunya, malgrat els passos intermedis, és escollit per tota la ciutadania –major de 18 anys. Pensareu que encara us queden molts anys per poder escollir-lo, però... ja veureu que el temps passa molt de pressa!

A més, ja teniu la possibilitat i l'experiència d'escollir un representant, en aquest cas el delegat o delegada de classe, i oi que sempre participeu en la votació? Si no ho fèssiu, després no us en podreu queixar.

Tot el procés comença en les eleccions al Parlament, que se celebren cada quatre anys. Després, el Parlament escull el president o la presidenta de la Generalitat, que formarà el Govern de Catalunya.

Per tant, la ciutadania hi tenim un paper fonamental; nosaltres, escollim els nostres representats polítics. I també ho podem fer cada dia ajudant a millorar el nostre barri, la nostra escola o el nostre club esportiu. Com? És molt fàcil, participant en les decisions i les activitats d'aquestes entitats.

No hem d'oblidar que votant i treballant amb els altres fem país. Animeu els coneguts més grans a fer-ho i, tranquils, que aviat podreu fer-ho sols.

ESQUEMA:

Activitat 13

Completeu el text següent, arrossegant les paraules:

investidura

eleccions

president/a

Govern de la Generalitat

executarà

fondamental

La ciutadania té un paper a l'hora d'escollir el Govern de Catalunya. El procés comença quan el poble de Catalunya vota, cada quatre anys, en les al Parlament de Catalunya. Una vegada format el Parlament, amb tots els partits polítics que obtinguin representació parlamentària, escollirà, en la votació d' , el de la Generalitat.

Finalment, el president o la presidenta escull i forma el .

El Govern, escollit pel president o presidenta, serà el que (aplicarà) les lleis que el Parlament aprovi.

Activitat 14

M'han caigut els papers... Em podeu ajudar a endreçar-los?

- ☐ Per escollir el Parlament es fan unes eleccions en què tenen dret a participar les persones majors de 18 anys.
- ☐ El Govern serà qui executarà o aplicarà les lleis que influeixen en el nostre dia a dia i en el futur de Catalunya.
- ☐ El Parlament vota i escull, en el ple d'investidura, un president o presidenta.
- ☐ El president o presidenta és qui escull i forma el Govern.
- ☐ El primer pas és escollir el Parlament.

